

VIII.

Az Alkotmánybíróság elnökének végzései

788/I/2001. AB elnöki végzés

Az Alkotmánybíróság elnöke alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az indítványt elutasítom.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó a Budaörsi Városi Bíróság 11.P.20.009/2001/5. számú, valamint a Pest Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 5.Pf.21.490/2001/2. számú végzése ellen nyújtott be alkotmányjogi panaszt. Álláspontja szerint az, hogy az örökség megtámadása iránt általa indított perben a bíróság a költségmentesség engedélyezése iránti kérelmét a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (a továbbiakban: IMr.) 6. § (2) bekezdése alapján elutasította, sérti az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében (bírósághoz fordulás joga) és (5) bekezdésében (jogorvoslathoz való jog) biztosított jogait. Ezért a rendelkezés alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint a konkrét ügyben való alkalmazásának kizárását kérte.

Az IMr. 6. § (1) bekezdése szerint, ha a fél jövedelme (munkabére, nyugdíja, egyéb rendszeres pénzbeli juttatása) nem haladja meg a munkaviszony alapján megállapított öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, vagyona pedig — a szokásos életszükségleti és berendezési tárgyakon felül — nincs, részére költségmentességet kell engedélyezni. Költségmentességben kell részesíteni — jövedelmi és vagyoni helyzetének vizsgálata nélkül — azt a felet is, aki rendszeres szociális segélyt kap. Az alkotmányjogi panaszban sérelmezett (2) bekezdés szerint kivételesen költségmentességet lehet engedélyezni akkor is, ha az (1) bekezdésben írt feltételek nem állnak fenn, de a bíróság a fél egyéb körülményeinek figyelembevételével megállapítja, hogy a fél létfenntartása veszélyeztetett.

II.

Az indítvány nyilvánvalóan alaptalan.

A sérelmezett rendelkezés éppen annak elősegítését szolgálja, hogy a bíróság vizsgálata és mérlegelése alapján költségmentességben részesülhessenek olyan sze-

mélyek is, akiknek a 6. § (1) bekezdése alapján nem jár alanyi jogon. Az indítványozó e rendelkezés támadásával valójában a konkrét bírósági döntések felülvizsgálatát kívánja az Alkotmánybíróságtól, amire — az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. §-ában foglaltakra figyelemmel — nincs hatásköre.

Fentiekre tekintettel az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 23. § (1) bekezdése alapján — mint nyilvánvalóan alaptalant — elutasítottam.

Budapest, 2003. szeptember 29.

Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

368/I/2003. AB elnöki végzés

Az Alkotmánybíróság elnöke jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az indítványt elutasítom.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó szerint az Alkotmány 57. § (2) bekezdésében megfogalmazott ártatlanság véelmét, valamint a „jogállamiság érdekét” sérti az, hogy a büntető-eljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 258. § (2) bekezdés c) pontja, valamint 329. §-a lehetővé teszi a bűnösség kimondását az elsőfokú bíróság még nem jogerős ítéletében.

A Be. 258. §-a a bírósági eljárás általános szabályai között az ítélet és az ügydöntő végzés alaki és tartalmi kellékeit, ezen belül a (2) bekezdés a rendelkező részben rögzítendő elemeket határozza meg. Eszerint a vádlott bűnösnek kimondása a rendelkező részben történik. A Be. 329. §-a arról rendelkezik, hogy az elsőfokú bíróság a vádról ítélettel határoz, ha a vádlottat bűnösnek mondja ki. Az indítványozó álláspontja szerint a vádlott bűnösnek kimondása csak a másodfokú bíróság határozatában vagy az elsőfokú ítélet jogerősségét megállapító záradékban történhet.

II.

Az indítvány nyilvánvalóan alaptalan.

Az indítványozó tévesen értelmezi az ártatlanság véelmének alkotmányos alapjogát. Az ártatlanság véelméből egyáltalán nem következik, hogy a bűnösség és a büntetéskiszabás kérdésében döntésre jogosult elsőfokú bíróság ne rögzíthesse egyértelműen álláspontját az ítéletben. Az elsőfokú ítélet rendelkező részében a vádlott bűnösnek kimondása — amennyiben az ítélet nem válik jogerőssé — nem változtatja meg a vádlottnak az ártatlanság véelméből következő eljárási helyzetét. A bíróság határozatának világos, egyértelmű kifejezése ugyanakkor alapvető jelen-

---

tőségű a jogorvoslathoz való jog hatékony érvényesülése szempontjából, így nem hogy nem sérti, hanem kifejezetten megfelel a jogállamiság értékeinek.

A fentiekre tekintettel az indítványt az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 23. §-ának (1) bekezdése alapján — mint nyilvánvalóan alaptalant — elutasítom.

Budapest, 2003. szeptember 16.

Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke